TÒA ÁN NHÂN DÂN CẤP CAO TẠI THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**

Bản án số: 256/2023/HC-PT
Ngày: 21 - 4 - 2023
V/v Khiếu kiện quyết định hành chính về giải quyết khiếu nại và yêu cầu bồi thường thiệt hại do các quyết định hành chính gây ra

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TÒA ÁN NHÂN DÂN CẤP CAO TẠI THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán – Chủ tọa phiên tòa: Ông Vũ Đức Toàn

Các Thẩm phán: Ông Lê Thành Văn

Ông Phạm Công Mười

- ***Thư ký phiên tòa:*** Ông Đinh Thế Mạnh - Thư ký Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh.

- ***Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên tòa***: Ông Vũ Thanh Sơn - Kiểm sát viên.

Ngày 21 tháng 4 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh, xét xử phúc thẩm công khai vụ án thụ lý số: 732/2022/TLPT-HC ngày 11 tháng 11 năm 2022 về "*Khiếu kiện quyết định hành chính về giải quyết khiếu nại và yêu cầu bồi thường thiệt hại do các quyết định hành chính gây ra*".

Do Bản án hành chính sơ thẩm số 18/2022/HC-ST ngày 22-9-2022 của Tòa án nhân dân tỉnh Sóc Trăng bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số 571/2023/QĐPT ngày 22-3-2023, giữa các đương sự:

- Người khởi kiện: Ông Triệu Xuân T, sinh năm 1964; Địa chỉ: Số 108/7, đường Tỉnh lộ X, ấp CT, thị trấn MX, huyện MX, tỉnh Sóc Trăng (Có mặt).

- Người bị kiện:

1. Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Sóc Trăng. Địa chỉ: Số 01, đường Châu Văn Tiếp, phường 2, thành phố Sóc Trăng, tỉnh Sóc Trăng (Xin xét xử vắng mặt).

* Người đại diện theo ủy quyền của người bị kiện Chủ tịch UBND tỉnh Sóc Trăng: Ông Vương Quốc N – Chức vụ: Phó Chủ tịch UBND tỉnh Sóc Trăng

(theo Giấy ủy quyền số 1104/UBND-NC ngày 02/06/2022 – BL 63) (Có đơn xin vắng mặt)

* Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho người bị kiện Chủ tịch UBND tỉnh Sóc Trăng: Ông Nguyễn Hùng A – Chức vụ: Phó Giám đốc Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Sóc Trăng (theo Văn bản cử số 1105/UBND-NC ngày 02/06/2022 – BL 64) – Vắng mặt.

2. Chủ tịch Ủy ban nhân dân huyện MX, tỉnh Sóc Trăng. Địa chỉ: Số 30, đường N, thị trấn MX, huyện MX, tỉnh Sóc Trăng. (Xin xét xử vắng mặt).

* Người đại diện theo ủy quyền của người bị kiện Chủ tịch Ủy ban nhân dân huyện MX: Ông Quách Hoàng Đ – Chức vụ: Phó Chủ tịch UBND huyện MX (theo Văn bản ủy quyền số 454/ UBND-VP ngày 30/06/2022 – BL 65) – Vắng mặt.

* Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho người bị kiện Chủ tịch Ủy ban nhân dân huyện MX: Ông Ngô Minh L – Chức vụ: Trưởng phòng Tài nguyên và Môi trường huyện MX (theo Văn bản cử số 455/UBND-VP ngày 30/06/2022 – BL 66) – Vắng mặt.

Do có kháng cáo của người khởi kiện ông Triệu Xuân T.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo bản án sơ thẩm thì nội dung được tóm tắt như sau:

Theo đơn khởi kiện ngày 25/04/2022 (BL 01), trong quá trình giải quyết vụ án và tại phiên tòa người khởi kiện Triệu Xuân T trình bày:

Nguyên vào năm 1987, ông Triệu Xuân T được Tập đoàn và Ủy ban nhân dân (UBND) thị trấn MX giao cho một phần đất để cất nhà ở (liền kề khu đất Nghĩa trang liệt sĩ huyện MX) với tổng diện tích đất ở là 2.788m^2, trong đó có diện tích 693m^2 đang thu hồi. Trong quá trình sử dụng, ông T có trồng dừa, nuôi cá trên phần đất nêu trên.

Đến năm 2019, UBND huyện MX tiến hành cải tạo nâng cấp Nghĩa trang liệt sĩ huyện MX nên ông T có đơn yêu cầu hỗ trợ chi phí bồi đắp, san lắp mặt bằng và cây trồng trên phần đất có diện tích 693m^2 liền kề khu đất Nghĩa trang liệt sĩ huyện MX mà ông T đã bồi đắp, trồng cây từ năm 1987 cho đến nay.

Sau đó, ông T nhận được Công văn số 326/UBND-VP ngày 04/05/2020 của Chủ tịch UBND huyện MX trả lời là không đồng ý với yêu cầu nêu trên của ông T do không có căn cứ để xem xét, giải quyết.

Không đồng ý với nội dung của Công văn số 326/UBND-VP ngày 04/05/2020 của Chủ tịch UBND huyện MX, ông T làm đơn khiếu nại.

Đến ngày 09/10/2020, Chủ tịch UBND huyện MX ban hành Quyết định số 3915/QĐ-UBND giải quyết đơn khiếu nại của ông T với nội dung giữ nguyên Công văn số 326/UBND-VP ngày 04/05/2020 của Chủ tịch UBND huyện MX và không xem xét giải quyết khiếu nại nội dung yêu cầu bồi hoàn, hỗ trợ chi phí bồi đắp, san lấp mặt bằng và cây trồng trên đất.

Không đồng ý với quyết định của Chủ tịch UBND huyện MX, ông T tiếp tục làm đơn khiếu nại gửi đến UBND tỉnh Sóc Trăng để yêu cầu giải quyết.

Ngày 01/11/2021, ông T có đơn xin rút khiếu nại liên quan đến phần yêu cầu bồi thường cây trồng, vì đã nhận tiền bồi thường về cây trồng xong.

Ngày 25/11/2021, Chủ tịch UBND tỉnh Sóc Trăng ban hành Quyết định số 3374/QĐ-UBND đình chỉ giải quyết khiếu nại của ông T liên quan đến bồi thường cây trồng. Riêng phần hỗ trợ chi phí bồi đắp, san lấp mặt bằng, ông T tiếp tục yêu cầu xem xét.

Đến ngày 01/4/2022, ông T nhận được quyết định số 837/QĐ-UBND ngày 28/03/2022 của Chủ tịch UBND tỉnh Sóc Trăng về giải quyết khiếu nại của ông T với nội dung bác khiếu nại của ông T yêu cầu hỗ trợ chi phí bồi lắp, san lấp mặt bằng (280 xe đất).

Nay ông Triệu Xuân T yêu cầu Tòa án giải quyết:

- Hủy Công văn số 203/UBND-VP ngày 15/03/2018 của Chủ tịch UBND huyện MX về việc trả lời đơn của ông Triệu Xuân T.

- Hủy Công văn số 326/UBND-VP ngày 04/5/2020 của Chủ tịch UBND huyện MX về việc trả lời nội dung yêu cầu của ông Triệu Xuân T.

- Hủy khoản 1, khoản 3 Điều 1 của Quyết định số 3915/QĐ-UBND ngày 09/10/2020 của Chủ tịch UBND huyện MX về việc giải quyết khiếu nại của ông Triệu Xuân T (lần đầu).

- Hủy Quyết định số 837/QĐ-UBND ngày 28/3/2022 của Chủ tịch UBND tỉnh Sóc Trăng về việc giải quyết khiếu nại của ông Triệu Xuân T (lần 2).

- Yêu cầu bồi thường do tác động của các văn bản trên gây ra: (Về giá trị đất: 693m^2 x 1.200.000đ/m^2 = 831.600.000 đồng; Về phần đất ông T tự bồi đắp từ năm 1987 cho đến nay (theo biên bản liên ngành của Tỉnh ký thỏa thuận ngày 15/7/2021 có đến khảo sát thực tế tại khu đất của ông T) là 97.000.000 đồng. Tổng cộng là 928.600.000 đồng.

Sau khi có quyết định đưa vụ án ra xét xử sơ thẩm, ngày 08/09/2022, ông Triệu Xuân T có Đơn yêu cầu bổ sung, yêu cầu Tòa án:

- Hủy Công văn số 66/UBND-KT ngày 12/01/2017 của Chủ tịch UBND tỉnh Sóc Trăng về việc xử lý trường hợp hộ dân lấn, chiếm đối với khu đất Nghĩa trang liệt sĩ huyện MX.

- Hủy Công văn số 66/UBND-VP ngày 25/01/2017 của Chủ tịch UBND huyện MX về việc xử lý trường hợp hộ dân lấn, chiếm đối với khu đất Nghĩa trang liệt sĩ huyện MX.

Tại phiên tòa sơ thẩm, ông T xác nhận các Công văn và Quyết định bị khởi kiện nêu trên sau khi ban hành (ít ngày) thì ông T nhận được và biết được.

2. Tại Văn bản số 1271/UBND-NC ngày 17/06/2022 (BL 67), người đại diện theo ủy quyền của người bị kiện Chủ tịch UBND tỉnh Sóc Trăng có ý kiến như sau:

Phần đất diện tích 693m^2 ông Triệu Xuân T yêu cầu được hỗ trợ chi phí bồi đắp, san lấp mặt bằng, cây trồng có nguồn gốc của ông Triệu Tích (cha của ông Triệu Buồn Lái) quản lý, sử dụng từ trước năm 1975; đến năm 1978, đất của ông Triệu Tích bị cắt xâm canh. Sau đó, đất được đưa vào tập đoàn quản lý và Nhà nước đã thành lập Nghĩa trang liệt sĩ huyện MX.

Năm 1987, ông Triệu Xuân T (thời điểm này là cán bộ cơ quan thuế của huyện MX) được Tập đoàn và UBND thị trấn MX giao một phần đất để cất nhà ở (liền kề khu đất Nghĩa trang liệt sĩ huyện MX). Quá trình sử dụng, ông Triệu Xuân T có trồng dừa, nuôi cá trên phần đất của Nghĩa trang liệt sĩ huyện MX với diện tích 693m^2.

Năm 2019, UBND huyện MX tiến hành cải tạo Nghĩa trang liệt sĩ huyện MX. Ông Triệu Xuân T có đơn yêu cầu hỗ trợ chi phí bồi đắp, san lấp mặt bằng và cây trồng trên phần đất có diện tích 693m^2 thuộc Nghĩa trang.

Ngày 04/5/2020, Chủ tịch UBND huyện MX ban hành Công văn số 326/UBND-VP trả lời ông Triệu Xuân T việc yêu cầu bồi thường chi phí bồi đắp, san lấp mặt bằng, cây trồng, vật nuôi là không có căn cứ để xem xét giải quyết.

Ngày 09/10/2020, Chủ tịch UBND huyện MX ban hành Quyết định số 3915/QĐ-UBND giải quyết khiếu nại của ông Triệu Xuân T (lần đầu) giữ nguyên Công văn số 326/UBND-VP ngày 04/5/2020 của Chủ tịch UBND huyện MX, về việc trả lời nội dung yêu cầu của ông Triệu Xuân T; bác đơn khiếu nại yêu cầu bồi thường, hỗ trợ chi phí bồi đắp, san lấp mặt bằng và cây trồng trên đất.

Ngày 01/11/2021, ông Triệu Xuân T có đơn xin rút khiếu nại đối với nội dung yêu cầu bồi thường cây trồng. Nên ngày 25/11/2021, Chủ tịch UBND tỉnh ban hành Quyết định số 3374/QĐ-UBND đình chỉ giải quyết khiếu nại đối với nội dung này.

Qua xác minh giải quyết khiếu nại lần 2, cơ quan chức năng nhận thấy phần đất diện tích 693m^2 ông Triệu Xuân T đề nghị xem xét hỗ trợ chi phí bồi đắp, san lấp mặt bằng (280 xe đất) thuộc khu đất Nghĩa trang liệt sĩ huyện

MX do Nhà nước quản lý; ngoài ra, ông T không cung cấp được chứng cứ để chứng minh việc bồi đắp, san lấp mặt bằng trong khu đất 693m^2 nêu trên.

Với các nội dung trên, Chủ tịch UBND tỉnh nhận thấy việc ông Triệu Xuân T khiếu nại là không có cơ sở xem xét, giải quyết; nên đã ban hành Quyết định số 837/QĐ-UBND ngày 28/3/2022 của Chủ tịch UBND tỉnh về việc giải quyết khiếu nại của ông Triệu Xuân T (lần hai) với nội dung: Công nhận và giữ nguyên Quyết định số 3915/QĐ-UBND ngày 09/10/2020 của Chủ tịch UBND huyện MX; bác khiếu nại của ông Triệu Xuân T.

Nay, ông Triệu Xuân T khởi kiện yêu cầu Tòa án giải quyết hủy Quyết định số 837/QĐ-UBND ngày 28/3/2022 của Chủ tịch UBND tỉnh Sóc Trăng là không có cơ sở; người đại diện theo ủy quyền của Chủ tịch UBND tỉnh đề nghị Tòa án nhân dân tỉnh Sóc Trăng xem xét, không chấp thuận.

3. Tại Công văn số 375/UBND-VP ngày 07/06/2022 (BL 68), người đại diện theo ủy quyền của người bị kiện Chủ tịch UBND huyện MX, tỉnh Sóc Trăng, có ý kiến như sau:

Từ kết quả kiểm tra, xác minh của cơ quan chức năng của huyện việc Chủ tịch UBND huyện MX ban hành Công văn số 326/UBND-VP ngày 04/5/2020 về việc trả lời đơn của ông Triệu Xuân T và ban hành Quyết định số 3915/QĐ-UBND ngày 09/10/2020 về việc giải quyết khiếu nại của ông Triệu Xuân T (lần đầu) là đúng quy định pháp luật.

Ngày 25/11/2021, Chủ tịch UBND tỉnh Sóc Trăng ban hành Quyết định số 3374/QĐ-UBND về việc đình chỉ giải quyết khiếu nại của ông Triệu Xuân T khiếu nại liên quan đến bồi thường cây trồng, lý do ông Triệu Xuân T xin rút nội dung khiếu nại liên quan đến bồi thường cây trồng (được tỉnh thụ lý vào ngày 23/10/2020).

Ngày 28/3/2022, Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Sóc Trăng ban hành Quyết định số 837/QĐ-UBND, về việc giải quyết khiếu nại của ông Triệu Xuân T (lần hai), công nhận nội dung bác khiếu nại của ông Triệu Xuân T yêu cầu hỗ trợ chi phí bồi đắp, san lấp mặt bằng (280 xe đất) tại Quyết định số 3915/QĐUBND ngày 09/10/2020 của Chủ tịch UBND huyện MX là đúng quy định của pháp luật.

Do đó, đề nghị Tòa án nhân dân tỉnh Sóc Trăng xem xét không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của ông Triệu Xuân T yêu cầu hủy Công văn số 326/UBNDVP ngày 04/5/2020 của Chủ tịch UBND huyện MX về việc trả lời đơn của ông Triệu Xuân T và Quyết định số 3915/QĐ-UBND ngày 09/10/2020 của Chủ tịch UBND huyện MX về việc giải quyết khiếu nại của ông Triệu Xuân T (lần đầu).

Tại bản án hành chính sơ thẩm số* 18/2022/HC-ST ngày 22-9-2022 *của Tòa án nhân dân tỉnh Sóc Trăng đã quyết định:

Áp dụng khoản 1 Điều 30, khoản 3 và 4 Điều 32, khoản 2 Điều 56, điểm a

khoản 2 và điểm a khoản 3 Điều 116, Điều 157, Điều 158, khoản 1 Điều 173, khoản 1 điểm a khoản 2 Điều 193, Điều 194 và khoản 1 Điều 348 của Luật Tố tụng hành chính năm 2015; mục 5, phần V của Giải đáp một số vấn đề nghiệp vụ số 01/2017/GĐ-TANDTC ngày 07/04/2017 của Tòa án nhân dân Tối cao; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án. **Tuyên xử:**

1/- Bác yêu cầu khởi kiện của người khởi kiện Triệu Xuân T về việc yêu cầu hủy Công văn số 203/UBND-VP ngày 15/03/2018 và Công văn số 326/UBND-VP ngày 04/5/2020 của Chủ tịch UBND huyện MX; hủy Quyết định số 3915/QĐ-UBND ngày 09/10/2020 về việc giải quyết khiếu nại của ông Triệu Xuân T (lần đầu) của Chủ tịch UBND huyện MX; hủy Quyết định số 837/QĐ-UBND ngày 28/3/2022 về việc giải quyết khiếu nại của ông Triệu Xuân T (lần hai); yêu cầu bồi thường thiệt hại số tiền 928.600.000 đồng (giá trị đất 831.600.000 đồng và công bồi đắp 97.000.000 đồng).

2/- Không chấp nhận yêu cầu bổ sung của ông Triệu Xuân T về việc yêu cầu hủy Công văn số 66/UBND-KT ngày 12/01/2017 của Chủ tịch UBND tỉnh Sóc Trăng và Công văn số 66/UBND-VP ngày 25/01/2017 của Chủ tịch UBND huyện MX, về việc xử lý trường hợp hộ dân lấn, chiếm đối với khu đất Nghĩa trang liệt sĩ huyện MX. Do tính đến thời điểm yêu cầu đã hết thời hiệu khởi kiện và vượt quá phạm vi yêu cầu khởi kiện ban đầu.

Ngoài ra bản án sơ thẩm còn quyết định về án phí và quyền kháng cáo của đương sự.

Ngày 30/9/2022, người khởi kiện – ông Triệu Xuân T kháng cáo toàn bộ nội dung bản án sơ thẩm, yêu cầu Tòa án cấp phúc thẩm sửa bản án sơ thẩm theo hướng chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của ông T.

Tại phiên tòa phúc thẩm:

Người kháng cáo – ông Triệu Xuân T trình bày:

Ông giữ nguyên toàn bộ yêu cầu kháng cáo, đề nghị Hội đồng xét xử xem xét hủy các quyết định, công văn của chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh và Ủy ban nhân dân huyện có liên quan, ảnh hưởng đến quyền, lợi ích hợp pháp của ông, yêu cầu xem xét bồi thường do tác động của các văn bản trên gây ra: (Về giá trị đất: 693m^2 x 1.200.000đ/m^2 = 831.600.000 đồng; Về phần đất ông T tự bồi đắp từ năm 1987 cho đến nay (theo biên bản liên ngành của Tỉnh ký thỏa thuận ngày 15/7/2021 có đến khảo sát thực tế tại khu đất của ông T) là 97.000.000 đồng. Tổng cộng là 928.600.000 đồng.

Người bị kiện – Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Sóc Trăng, Chủ tịch Ủy ban nhân dân huyện MX, tỉnh Sóc Trăng có đơn xin xét xử vắng mặt.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên tòa phát biểu quan điểm về việc giải quyết vụ án:

Về tố tụng: Đơn kháng cáo ông Triệu Xuân T làm trong hạn luật định nên hợp lệ, đề nghị Hội đồng xét xử chấp nhận. Thẩm phán, Hội đồng xét xử và những người tham gia phiên tòa chấp hành đúng quy định của pháp luật trong quá trình giải quyết vụ án ở giai đoạn phúc thẩm.

Về nội dung: Người khởi kiện kháng cáo nhưng không đưa ra được chứng cứ, tình tiết nào mới để chứng minh cho yêu cầu kháng cáo của mình nên đề nghị Hội đồng xét xử bác kháng cáo của người khởi kiện, giữ nguyên Bản án sơ thẩm.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ vụ án được thẩm tra công khai tại phiên tòa và căn cứ vào kết quả tranh luận tại phiên tòa, Hội đồng xét xử xét thấy:

[1] Về tố tụng: Đơn kháng cáo của ông Triệu Xuân T làm trong hạn luật định, thủ tục kháng cáo theo đúng quy định của pháp luật nên có cơ sở chấp nhận.

[2] Các đương sự có đơn xin vắng mặt, đã được Tòa án triệu tập hợp lệ đến lần thứ hai nhưng vẫn vắng mặt không có lý do. Do đó, Tòa án xét xử vắng mặt các đương sự theo quy định tại Điều 225 Luật tố tụng hành chính năm 2015.

[3] Về nội dung kháng cáo của ông Triệu Xuân T:

[3.1] Tại Đơn khởi kiện ngày 25/4/2022, người khởi kiện ông Nguyễn Xuân Ty yêu cầu (BL 1):

"1. Hủy Quyết định số 837/QĐ-UBND ngày 28/3/2022 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Sóc Trăng về giải quyết khiếu nại của ông Triệu Xuân Tỵ (Quyết định bị kiện số 1)

2. Hủy Khoản 1, khoản 3 Điều 1 của Quyết định số 3915/QĐ-UBND ngày 09/10/2020 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân huyện MX, tỉnh Sóc Trăng về giải quyết khiếu nại của ông Triệu Xuân Tỵ (lần đầu) (Quyết định bị kiện số 2).

3. Hủy Công văn số 203/UBND-VP ngày 15/3/2018 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân huyện MX, tỉnh Sóc Trăng về việc trả lời đơn của ông Triệu Xuân Tỵ (Quyết định bị kiện số 3)

4. Hủy Công văn số 326/UBND-VP ngày 04/5/2020 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân huyện MX, tỉnh Sóc Trăng về việc trả lười nội dung yêu cầu của ông Triệu Xuân Tỵ (Quyết định bị kiện số 4)

5. Yêu cầu bồi thường do tác động các văn bản trên:

- Về giá trị đất: 693m^2 x 1.200.000 đồng/m^2 = 831.600.000 đồng

- Về phần đất ông Tỵ tự bồi đắp từ năm 1987 cho đến nay 97.000.000 đồng (theo Biên bản liên ngành của Tỉnh ký thỏa thuận ngày 15/7/2021 có đến khảo sát thực tế tại khu đất của ông Tỵ), tổng cộng: 928.600.000 đồng".

Tại Đơn yêu cầu bổ sung ngày 08/9/2022, ông T bổ sung thêm yêu cầu khởi kiện (BL 244):

1. Hủy Công văn số 66/UBND-KT ngày 12/01/2017 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Sóc Trăng (Quyết định bị kiện số 5)

2. Hủy bỏ Công văn số 66/UBND-VP ngày 25/01/2017 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân huyện MX (Quyết định bị kiện số 6)

Công văn số 66/UBND-KT ngày 12/01/2017 của Ủy ban nhân dân tỉnh Sóc Trăng về việc xử lý trường hợp hộ dân lấn, chiếm đối với khu đất Nghĩa Trang Liệt Sỹ huyện MX có nội dung (Quyết định bị kiện số 5 - BL 32):

"*Chỉ đạo các đơn vị trực thuộc làm việc và yêu cầu ông Triệu Xuân T trả lại 639m^2 đất thuộc khu đất Nghĩa Trang Liệt Sỹ huyện MX bị ông Triệu Xuân T lấn, chiếm, sử dụng. Trường hợp ông Triệu Xuân T không đồng ý trả lại đất nêu trên thì có biện pháp xử lý đúng theo quy định pháp luật; Xem xét, cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất cho ông Triệu Xuân T (khi ông T có yêu cầu) đối với 1.979,2m^2 đất tại ấp CT, thị trấn MX, huyện MX*".

Công văn số 66/UBN-VP ngày 25/01/2017 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân huyện MX về việc xử lý trường hợp hộ dân lấn, chiếm đối với khu đất Nghĩa Trang Liệt Sỹ huyện MX có nội dung (Quyết định bị kiện số 6 – BL 33):

"*Giao Phòng Tài nguyên và Môi trường huyện phối hợp Phòng Lao động – Thương binh và Xã hội huyện, Thanh tra huyện, Ủy ban nhân dân thị trấn MX và các ngành liên quan tổ chức mời ông Triệu Xuân T làm việc và yêu cầu ông T trả lại diện tích 639m^2 đất thuộc khu đất Nghĩa Trang Liệt Sỹ huyện MX bị ông T lấn chiếm, sử dụng.*

Trường hợp ông Triệu Xuân T không đồng ý trả lại phần đất nêu trên thì Phòng Tài nguyên và Môi trường huyện phối hợp các đơn vị có liên quan có biên pháp xử lý đúng theo quy định của pháp luật.

Xem xét, cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất cho ông Triệu Xuân T (khi ông T có yêu cầu) đối với diện tích 1.979,2m^2 đất tại ấp CT, thị trấn MX, huyện MX".

Xét thấy, Công văn số 66 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Sóc Trăng và Công văn số 66 của chủ tịch Ủy ban nhân dân huyện MX có nội dung ảnh hưởng trực tiếp đến quyền, lợi ích hợp pháp của ông T và có liên quan đến các Quyết định hành chính bị kiện khác.

Căn cứ quy định tại Điều 193 Luật tố tụng hành chính quy định về thẩm quyền của Hội đồng xét xử:

"*Hội đồng xét xử xem xét tính hợp pháp của quyết định hành chính, hành vi hành chính, quyết định kỷ luật buộc thôi việc, quyết định giải quyết khiếu nại về quyết định xử lý vụ việc cạnh tranh, danh sách cử tri bị khởi kiện, quyết định*

giải quyết khiếu nại và văn bản quy phạm pháp luật có liên quan".

Căn cứ Văn bản 01/2017/GĐ-TANDTC giải đáp vấn đề nghiệp vụ do Tòa án nhân dân tối cao ban hành

"5. ***Trường hợp quyết định giải quyết khiếu nại lần 2 bị khiếu kiện còn thời hiệu khởi kiện nhưng các quyết định giải quyết khiếu nại lần đầu, quyết định hành chính bị khiếu nại đã hết thời hiệu khởi kiện thì Tòa án có được xem xét hay không?***

Theo quy định tại khoản 1 và điểm b khoản 2 Điều 193 Luật tố tụng hành chính thì:

"1. Hội đồng xét xử có thẩm quyền xem xét tính hợp pháp của quyết định hành chính, hành vi hành chính... quyết định giải quyết khiếu nại và văn bản quy phạm pháp luật có liên quan.

2. Hội đồng xét xử có quyền quyết định:

...b) Chấp nhận một phần hoặc toàn bộ yêu cầu khởi kiện, tuyên hủy một phần hoặc quyết định hành chính trái pháp luật và quyết định giải quyết khiếu nại có liên quan (nếu có)...".

Như vậy, trong quá trình xét xử, Hội đồng xét xử có thẩm quyền xem xét tính hợp pháp đối với tất cả các quyết định hành chính khác có liên quan đến quyết định hành chính bị khởi kiện mà không phụ thuộc vào việc các quyết định này còn hay hết thời hiệu khởi kiện. Đồng thời, Luật tố tụng hành chính không có quy định sau khi có Quyết định đưa vụ án ra xét xử thì người khởi kiện không được bổ sung yêu cầu khởi kiện mới vượt quá phạm vi khởi kiện ban đầu.

Do đó, Tòa án cấp sơ thẩm tuyên không chấp nhận yêu cầu hủy Công văn số 66 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Sóc Trăng và Công văn số 66 của Ủy ban nhân dân huyện MX với lý hết thời hiệu khởi kiện và yêu cầu khởi kiện bổ sung được đưa ra sau khi có Quyết định đưa vụ án ra xét xử, vượt quá phạm vi khởi kiện ban đầu mà không xem xét nội dung, đánh giá tính đúng đắn, hợp pháp của Quyết định hành chính bị kiện là không phù hợp với quy định của pháp luật.

[3.2] Đối với yêu cầu khởi kiện yêu cầu hủy Công văn số 203/UBND-VP ngày 15/3/2018 (Quyết định bị kiện số 3)

Công văn số 203/UBND-VP ngày 15/3/2018 của Ủy ban nhân dân huyện MX về việc trả lời đơn của ông Triệu Xuân T có nội dung (BL 143):

"*UBND huyện MX nhận được Đơn đề ngày 18/10/2017 của ông Triệu Xuân T, nội dung yêu cầu xem xét cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất diện tích 2.778m^2 tọa lạc tại ấp CT, thị trấn MX, huyện MX, tỉnh Sóc Trăng (đơn do Văn phòng Ủy ban nhân dân tỉnh Sóc Trăng chuyển đến).*

Qua xem xét đơn và kết quả kiểm tra của ngành chức năng, Ủy ban nhân

dân huyện MX trả lời ông Triệu Xuân T như sau:

Ông Triệu Xuân T có sử dụng phần đất diện tích 2.672,2m^2 (theo đo đạc thực tế), trong đó có phần diện tích đất 1.979,2m^2 mà ông T được địa phương cho để khai phá, sử dụng từ năm 1987 đến nay, đối với phần diện tích đất 693m^2 ông T thừa nhận quá trình sử dụng ông có bồi đắp thêm phần đất ao của Nghĩa Trang Liệt Sỹ huyện để sử dụng (tại Biên bản làm việc ngày 11/8/2016 của Thanh tra Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Sóc Trăng). Bên cạnh đó, ngày 05/7/2017 ngành chức năng huyện làm việc và yêu cầu ông T trả lại diện tích đất 693m^2 thuộc khu đất Nghĩa Trang Liệt Sỹ huyện MX, tọa lạc ấp CT, thị trấn MX, huyện MX, ông T tiếp tục thừa nhận ông có bồi đắp lấn chiếm sử dụng phần đất nghĩa Nghĩa Trang Liệt Sỹ huyện. Như vậy, quá trình làm việc, kiểm tra ông Triệu Xuân T đều thừa nhận có lấn chiếm đất của Nghĩa Trang Liệt Sỹ huyện.

Từ kết quả kiểm tra nêu trên, căn cứ Nghị định số 43/2014/NĐ-CP ngày 15/5/2014 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật đất đai, việc ông Triệu Xuân T yêu cầu được cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất (hợp thức hóa QSDĐ) diện tích 2.778m^2 (trong đó có phần đất Nghĩa Trang Liệt Sỹ huyện, diện tích 639m^2) tọa lạc tại ấp CT, thị trấn MX, huyện MX không có cơ sở để xem xét, giải quyết)".

Xét thấy, Tòa án cấp sơ thẩm chưa thu thập Đơn đề ngày 18/10/2017 của ông Triệu Xuân T, nội dung yêu cầu xem xét cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất diện tích 2.778m^2 tọa lạc tại ấp CT, thị trấn MX, huyện MX, tỉnh Sóc Trăng, chưa thu thập hồ sơ, tài liệu, chứng cứ ông T nộp kèm Đơn đề ngày 18/102017 là chưa đủ cơ sở đánh giá, xem xét tính hợp pháp của Công văn số 203.

[3.3] Căn cứ các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ vụ án và căn cứ vào kết quả tranh tụng tại phiên tòa có cơ sở xác định Ủy ban nhân dân huyện MX không cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất đối với 639m^2 thuộc Nghĩa Trang Liệt Sỹ huyện MX là có cơ sở. Tuy nhiên, Ủy ban nhân dân huyện MX không xem xét công sức san lấp, bồi đắp của ông T là không phù hợp với quy định tại Luật đất đai năm 2013, ảnh hưởng đến quyền, lợi ích hợp pháp của ông T.

[4] Từ những phân tích và nhận định nêu trên, Hội đồng xét xử phúc thẩm nhận thấy Tòa án cấp sơ thẩm có vi phạm nghiêm trọng thủ tục tố tụng, Tòa án cấp phúc thẩm không thể khắc phục được. Do đó, cần chấp nhận một phần kháng cáo của ông Triệu Xuân T, không chấp nhận đề nghị của Đại diện Viện kiểm sát, hủy Bản án hành chính sơ thẩm số 18/2022/HC-ST ngày 22/9/2022 của Tòa án nhân dân tỉnh Sóc Trăng, giao hồ sơ vụ án cho Tòa án nhân dân tỉnh Sóc Trăng giải quyết lại theo thủ tục sơ thẩm.

[5] Về án phí hành chính phúc thẩm: Ông Triệu Xuân T không phải chịu

án phí hành chính phúc thẩm.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ khoản 3 Điều 241 Luật tố tụng hành chính năm 2015;

Căn cứ Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, nộp, quản lý và sử sụng án phí và lệ phí Tòa án;

Tuyên xử:

1. Chấp nhận một phần kháng cáo của ông Triệu Xuân T.

Hủy Bản án hành chính sơ thẩm số 18/2022/HC-ST ngày 22/9/2022 của Tòa án nhân dân tỉnh Sóc Trăng, giao hồ sơ vụ án cho Tòa án nhân dân tỉnh Sóc Trăng giải quyết lại theo thủ tục sơ thẩm.

2. Án phí hành chính phúc thẩm: Ông Triệu Xuân T không phải chịu án phí hành chính phúc thẩm. Hoàn trả lại cho Triệu Xuân T 300.000 đồng (ba trăm ngàn đồng) tiền tạm ứng án phí đã nộp theo biên lai số 0002485 ngày 07/10/2022 của Cục Thi hành án dân sự tỉnh Sóc Trăng.

3. Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

Nơi nhận:
- Tòa án nhân dân tối cao;
- VKSNDCC tại TP. HCM;
- TAND tỉnh Sóc Trăng;
- VKSND tỉnh Sóc Trăng;
- Cục THA dân sự tỉnh Sóc Trăng;
- Đương sự;
- Lưu Văn phòng, hồ sơ vụ án (ĐTM).

TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN TÒA

Vũ Đức Toàn